

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 30. oktoober 2023
(OR. en)

14921/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0385(NLE)

AELE 39
EEE 36
N 92
ISL 50
FL 30
MI 929
ENV 1220
AVIATION 206

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 678 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu XX lisa „Keskkond“ muutmise küsimuses (HKS – lennundus)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 678 final.

Lisatud: COM(2023) 678 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.10.2023
COM(2023) 678 final

2023/0385 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu
XX lisa „Keskkond“ muutmise küsimuses**

(HKS – lennundus)

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht EMP lepingu XX lisa „Keskkond“ muutmist käsitleva ühiskomitee otsuse kavandatud vastuvõtmise küsimuses

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. EMP leping

Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga (edaspidi „EMP leping“) on EMP kodanikele ja ettevõtjatele tagatud võrdsed õigused ja kohustused siseturul. Sellega on ette nähtud nelja vabadust käsitlevate ELi õigusaktide kohaldamine kõigis 30 EMP riigis: ELi liikmesriikides, Norras, Islandil ja Liechtensteinis. Lisaks hõlmab EMP leping koostööd muudes olulistes valdkondades, nagu teadus- ja arendustegevus, haridus, sotsiaalpoliitika, keskkond, tarbijakaitse, turism ning kultuur, mis on koondatud ühisnimetuse „kõrvalmeetmed ja horisontaalpoliitika“ alla. EMP leping jõustus 1. jaanuaril 1994. Liit koos liikmesriikidega on EMP lepingu osaline.

2.2. EMP ühiskomitee

EMP ühiskomitee vastutab EMP lepingu rakendamise eest. Ühiskomitee on foorum, kus vahetatakse arvamusi EMP lepingu toimimise kohta. Ühiskomitee otsused võetakse vastu konsensuse alusel ja need on lepinguosalistele siduvad. ELi poolel vastutab EMPga seotud küsimuste koordineerimise eest Euroopa Komisjoni peasekretariaat.

2.3. EMP ühiskomitee kavandataav õigusakt

EMP ühiskomiteel on kavas vastu võtta EMP ühiskomitee otsus (edaspidi „kavandataav õigusakt“), millega muudetakse EMP lepingu XX lisa „Keskkond“.

Kavandatava õigusaktiga inkorporeeritakse EMP lepingusse direktiiv (EL) 2023/958 seoses lennunduse panusega kogu ELi majandust hõlmavasse heitkoguste vähendamise eesmärki ja üleilmse turupõhise meetme asjakohase rakendamisega¹ (HKS – lennundus) ning otsus (EL) 2023/136 seoses liidus asuvatele õhusõiduki käitajatele üleilmse turupõhise meetme raames kohaldatavatest kompenseerimisnõuetest teatamisega².

EMP lepingu artiklite 103 ja 104 kohaselt muutub kavandataav õigusakt osaliste jaoks siduvaks.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/958, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses lennunduse panusega kogu ELi majandust hõlmavasse heitkoguste vähendamise eesmärki ja üleilmse turupõhise meetme asjakohase rakendamisega (ELT L 130, 16.5.2023, lk 115).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2023. aasta otsus (EL) 2023/136, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses liidus asuvatele õhusõiduki käitajatele üleilmse turupõhise meetme raames kohaldatavatest kompenseerimisnõuetest teatamisega (ELT L 19, 20.1.2023, lk 1).

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Komisjon esitab nõukogule EMP ühiskomitee otsuse eelnõu, et nõukogu võtaks selle vastu kui liidu seisukoha. Vastu võetud seisukoht tuleks esitada EMP ühiskomitees esimesel võimalusel.

Lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõus on sätestatud, et lubatud heitkoguse ühikud arvatakse maha lubatud heitkoguse ühikute arvust, mille Island müüks muidu enampakkumisel, ning need eraldatakse 2025. ja 2026. aastal tingimuslikult õhusõiduki käitajatele ainult selliste lendude jaoks, mis väljuvad Islandil asuvalt lennuväljalt ja saavad EMPs, Šveitsis või Ühendkuningriigis asuvale lennuväljale või väljuvad EMPs asuvalt lennuväljalt ja saavad Islandile. Sellise tingimusliku eraldamise puhul peab olema tagatud samal lennuliinil tegutsevate lennuettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtte ning EMP lepingu eesmärkide, põhimõtete ja sätete täielik järgimine ja täitmine.

Õhusõiduki käitajatele eraldatakse täiendavaid lubatud heitkoguse ühikuid tingimusel, et nad kiirendavad kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks võetavaid meetmeid.

Komisjon peaks 2026. aastal vastu võtma aruande, milles antakse hinnang Islandi lennuühendustele (muu hulgas konkurentsivõime, kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ning keskkonna- ja kliimamõju tahkudele) ning käesoleva otsusega tehtud kohanduste toimimisele. Selle hindamise tulemusi tuleks vajaduse korral arvesse võtta, kui direktiivi 2003/87/EÜ pärast ajavahemiku 2024–2026 möödumist läbi vaadatakse.

Käesolev kohandus läheb kaugemale sellest, mida saab pidada pelgalt tehnilisteks kohandusteks nõukogu määruse nr 2894/94³ tähenduses. Seetõttu võtab liidu seisukoha vastu nõukogu.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud otsused, millega kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel õiguslik toime. Siia hulka kuuluvad ka sellised

³ Nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrus (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta (ELT L 305, 30.11.1994, lk 6).

õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu⁴.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

EMP ühiskomitee on lepinguga, täpsemalt EMP lepinguga loodud organ. Akti, mille EMP ühiskomitee peab vastu võtma, on õiguslik toime. Kavandatav õigusakt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas EMP lepingu artiklitega 103 ja 104.

Kavandatava õigusaktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku. Seega on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9 koostoimes nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 alusel ja koostoimes nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3 tehtava otsuse materiaaloõiguslik alus sõltub eelkõige EMP lepingusse inkorporeeritava ELi õigusakti materiaaloõiguslikust alusest.

Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, nimelt peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav materiaaloõiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kuna ühiskomitee otsusega inkorporeeritakse direktiiv (EL) 2023/958 ja otsus (EL) 2023/136 EMP lepingusse, peaks käesolev nõukogu otsus põhinema samal materiaaloõiguslikul alusel kui inkorporeeritavad õigusaktid. Seega on kavandatava otsuse materiaaloõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Järeldus

Kavandatava otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 ning nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna EMP ühiskomitee aktiga muudetakse EMP lepingu XX lisa „Keskkond“, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁴ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu XX lisa „Keskkond“ muutmise küsimuses

(HKS – lennundus)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta,⁵ eriti selle artikli 1 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Majanduspiirkonna leping⁶ (edaspidi „EMP leping“) jõustus 1. jaanuaril 1994.
- (2) Kooskõlas EMP lepingu artikliga 98 võib EMP ühiskomitee oma otsusega muu hulgas muuta EMP lepingu XX lisa „Keskkond“.
- (3) EMP lepingusse tuleks inkorporeerida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2023/958⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2023/136⁸.
- (4) Seetõttu tuleks EMP lepingu XX lisa „Keskkond“ vastavalt muuta.

⁵ EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6.

⁶ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/958, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses lennunduse panusega kogu ELi majandust hõlmavasse heitkoguste vähendamise eesmärki ja üleilmse turupõhise meetme asjakohase rakendamisega (ELT L 130, 16.5.2023, lk 115).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2023. aasta otsus (EL) 2023/136, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses liidus asuvatele õhusõiduki käitajatele üleilmse turupõhise meetme raames kohaldatavatest kompenseerimisnõuetest teatamisega (ELT L 19, 20.1.2023, lk 1).

- (5) Eeltoodust tulenevast peaks seisukoht, mille liit võtab EMP ühiskomitees, põhinema lisatud otsuse eelnõul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu XX lisa „Keskkond“ muutmise ettepaneku küsimuses võetav seisukoht põhineb käesolevale otsusele lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*